

[Landbrugsministeren.]

kunde have Betænkelighed ved, saa maa man huske paa, at det er denne Forenings Medlemmer, der har det særlige Kendskab og ogsaa det Ansvar, der følger med det solidariske Ansvar, og ærede Medlemmer vil forstaa, at hvis Ministeriet da vilde gribe ind, saa gik Ministeriet ind i et Ansvar, der i Sandhed kunde blive meget vidtgaaende, for saa vilde man, naar det gik galt i en Forening, kunne sige: Ja, I greb nok ind, men det var for lidt, vi maa fralægge os alt Ansvar i saa Henseende. Derfor maa det ogsaa overlades til de enkelte lokale Medlemmer at skønne over, hvem de vil have med og hvem ikke.

Naar jeg har sagt dette, kan jeg godt tilføje, at jeg har det Indtryk — jeg kender selvfølgelig ikke alle Driftslaane foreninger, der er oprettet Landet over i alle de forskellige Egne, men i de Tilfælde, hvor jeg kender til det og har set det paa nærmere Hold, har jeg absolut det Indtryk, at man ikke søger — det havde jeg heller ikke ventet — at lukke dem ude, der i og for sig er de økonomisk ringest stillede, men man lukker de Landmænd ude, som man ikke nærer stor Forhaabning til, fordi de af en eller anden Grund ikke egner sig til at bygge store Forhaabninger paa, og det er ikke netop det, om deres Solvens er mere eller mindre underbygget.

Jeg kunde godt nævne Eksempler, men det skal man være varsom med, fordi man straks vil give sig til at gætte, hvor man har sine Erfaringer fra. Men jeg kender en Driftslaane forening, hvor der var nægtet to Landmænd Optagelse, og efter mit Kendskab til Forholdene var det fuldkommen berettiget, ikke fordi disse to Landmænd var de økonomisk ringest stillede, men fordi det var to Landmænd, som havde grumme daarlig Orden i deres Bedrift og aldrig havde haft andet og med Sikkerhed kunde ventes aldrig at ville faa andet. Jeg ser ikke nogen Ulykke i, at der blev nægtet dem Optagelse. De selv fandt det naturligvis i høj Grad urigtigt, men det er et Skøn, som de enkelte Foreningers Bestyrelser og deres Medlemmer maa udøve, og som jeg ikke mener vi her fra vor Side skal blande os i.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om at tage større Landbrugere med, maa jeg jo sige, at det er mit Indtryk, at der er stor

Forsigtighed med at tage større Landbrugere med i Driftslaane foreningerne, og jeg mener, det er fuldkommen berettiget at vise stor Forsigtighed i saa Henseende. Den store Fare ved Oprettelsen af Driftslaane foreningerne er netop det, om der er 20, 25, 30 mindre og mellemstore Jordbrugere, der faar en enkelt stor, men temmelig insolvent Landmand med, for hvis han saa fragaar sine Forpligtelser, kan det ramme dem forfærdelig haardt. Om en enkelt af de mindre Jordbrugere skulde gaa bag af Dansen, det kan bæres, det rammer ikke saa haardt; men Faren ligger i, at en enkelt eller nogle faa enkelte store kommer ind blandt et større Antal af smaa Jordbrugere. Men det er ogsaa mit Indtryk, at Landet over er man indenfor Driftslaane foreningerne fuldt opmærksom paa denne Fare, og jeg tror ogsaa, man handler derefter.

Det ærede Medlem Hr. Bording stillede et Spørgsmaal om den første Driftslaane forening, der blev oprettet her, og undlod jo ikke under de sædvanlige venskabelige Former at antyde, at det skyldtes, at den laa i min Valgkreds. Nu har jeg saa mange Valgkredse, at det let kan ske, at en Driftslaane forening kommer til at ligge i min Valgkreds, men denne Forbindelse mellem Driftslaane foreningens Oprettelse og min Valgkreds er første Gang opstaaet i det ærede Medlems eller hans Meningsfællers Tankegang, og jeg synes; ærlig talt, vi her burde være fritaget for Hentydninger i saa Henseende. Jeg havde egentlig ogsaa troet, at det ærede Medlem vilde have følt sig for god til fra Folketingets Talerstol at komme med Hentydninger af den Art. Men da Spørgsmaalet nu er rejst, skal jeg besvare det her og ikke opsætte det til Udvalget.

Noget personligt Kendskab til nogle af dem, der var i Bestyrelsen, som jeg forhandlede med, har jeg ikke haft, før de henvendte sig til mig. Men de henvendte sig til mig allerede i April, efter at Loven var vedtaget, paa et Tidspunkt, hvor der var stærke Kræfter i Gang for at faa Sønderjylland pisket op til en stærk Misfornøjelse med alt og alle her i Landet. Der var en Kreds af Landmænd, der saa, at der var vedtaget en Lov, som maaske kunde hjælpe, og som sendte et Udvalg til mig. Der har staaet i venligt sindede Blade, at det hele blev